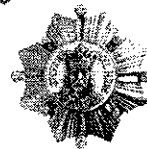

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-4534 din 06.08. 2019
La nr.140 din 22 iulie 2019

✓ **Parlamentul Republicii Moldova**

copie: **Ministerul Justiției**

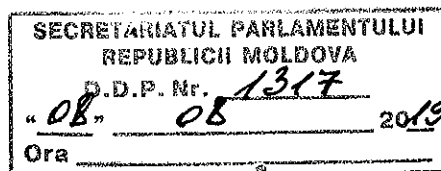
Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 file.

Director

R. Flocea

Ruslan FLOCEA

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/5981 din 06.08.2019

la proiectul de lege privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova (art.30, 37, 38, 461)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul, iar autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.102 din Constituție.

Categoria actului normativ propus este hotărâre de Guvern, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 și art.15 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți*

interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Potrivit art.12 alin.(2) al legii, „Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice.”. Mai mult ca atât, art.11 alin.(2²) al aceleiași legi prevede că „Anunțul privind organizarea consultărilor publice și materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie”.

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova la data de 22.07.2019, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului. Totodată, proiectul a fost remis spre efectuarea expertizei anticorupție la 24.07.2019, respectiv nu a fost asigurat termenul de 10 zile lucrătoare pentru recepționarea propunerilor și/sau obiecțiilor asupra proiectului definitivat.

Subsidiar, se contată că proiectul a fost plasat pe pagina a autorului nemijlocit (Ministerul Justiției) la data de 19.04.2019. Astfel, în procesul de promovare a proiectului au fost respectate, în mare parte rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În cadrul notei informative autorul stabilește expres: „Proiectul Legii privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 (în continuare - Codul contravențional) este elaborat de Ministerul Justiției în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr.28 din 22.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi de la articolul 781 din Codul contravențional și a Hotărârii nr.32 din 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional (nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție). [...] Prevederile nominalizate supra examinate de Curtea Constituțională în Hotărârea sa se referă la efectivitatea aplicării sancțiunii pentru săvârșirea contravenției prevăzute la art. 78/1 din Codul contravențional, în condițiile existenței unui vid legislativ în materie de sancționare [...]

Totodată, este inclusă o situație cu caracter obiectiv precum sănătatea contravenientului, fapt care ar face imposibilă aplicarea arestului contravențional, în măsura în care această sancțiune ar amenința sau ar pune în pericol real sănătatea ori integritatea coruptibilă a contravenientului.”.

În urma expertizei efectuate se constată că prevederile proiectului servesc scopului declarat de către autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele participanților la procesul contravențional (în speță: victimele violenței în familie, contravenție stabilită la art.78/1, Cod contravențional) de a beneficia de garanții și

protecție suplimentară, ceea ce corespunde interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Nota informativă stabilește necesitatea și temeiul elaborării proiectului, prezintă argumentarea de rigoare și analizează principalele prevederi cu evidențierea elementelor noi aduse în legislația națională, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr.100/2017 privind actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară".

Reieșind din prevederile proiectului se constată că implementarea acestuia nu presupune cheltuieli financiare suplimentare. În acest sens, nota stipulează „Implementarea prezentului proiect de lege nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat".

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Nota informativă stabilește necesitatea și temeiul elaborării proiectului. La fel, în notă sunt analizate principalele prevederi cu evidențierea elementelor noi aduse în legislația națională, în conformitate cu cerințele statuate la art.30 al Legii nr.100/2017 privind actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului se referă, în mod direct la responsabilitățile agenților constatator care este reprezentantul autorității publice ce soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională, în speță normele proiectului fac referire la organele poliției care sunt responsabile de constatarea și examinarea contravenției de la art.78/1 din cod.

Totodată, normele proiectului se referă la sistemul justiției, în ceea ce privește încetarea procesului contravențional în ședința de judecată.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Justiției în vederea stabilirii unui cadru legal concis în ceea ce privește încetarea procesului contravențional în ședința de judecată, precum și acordarea unor garanții victimelor violenței în familie, contravenție stabilită la art.78/1 din Codul contravențional.

Autorul a respectat cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional, statuate în Legea nr.239/2008. Totodată, stabilim că prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota de argumentare.

În proiectul de lege supus expertizei anticorupție nu au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

06.08.2019

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina DIACENCO, Inspector principal

